

ZONDAG 42

Hoe gaan we om met ons aardse goed.

Psalm 24 : 1, 2 en 3
Lezen: Psalm 24
Psalm 17 : 3, 7 en 8
Psalm 146 : 5
Psalm 33 : 10

Geliefden, het Woord des Heeren dat we u thans willen prediken, vindt u in de 42ste Zondag van onze Heidelbergse Catechismus de vragen 110 en 111.

Vraag 110: Wat verbiedt God in het achtste gebod?

Antwoord: God verbiedt niet alleen dat stelen en roven, hetwelk de overheid straft; maar Hij noemt ook dieverij alle boze stukken en aanslagen, waarmee wij onzes naasten goed denken aan ons te brengen, hetzij met geweld, of schijn des rechts, als met vals gewicht, el, maat, waar, munt, woeker, of door enig middel, van God verboden; daarenboven ook alle gierigheid, alle misbruik en verkwisting Zijner gaven.

Vraag 111: Maar wat gebiedt u God in dit gebod?

Antwoord: Dat ik mijns naasten nut, waar ik kan en mag, bevordere; met hem alzo handele, als ik wilde, dat men met mij handelde; daarenboven ook, dat ik trouwelijk arbeide, opdat ik de nooddriftige helpen moge.

Het gaat hier dus over het achtste gebod, twee gedachten willen we nader toelichten:

1. Welke ongerechtigheid dit gebod veroordeelt
2. Welke levensregel dit gebod ons stelt

Met dit gebod plaatst God ons midden in de stroom van ons dagelijks leven. De Heere wil niet dat we ons leven verdelen in een deeltje voor deze wereld en een deeltje voor de toekomst, in een deeltje voor ons natuurlijk leven en een deeltje voor ons geestelijk leven. Hij wil niet dat we zouden denken dat alleen onze ziel, ons geestelijk leven maar betekenis heeft en dat het er verder niet op aankomt, hoe dat we door de wereld gaan. Van Gods kant mag het niet.

We hebben straks gehoord uit Psalm 24, dat de aarde van de Heere is,

mitsgaders hare volheid. Alles dus, wat op de wereld is, is eigendom van God. Van Gods kant mag het niet, dat we met deze wereld zouden doen, alsof God er buiten stond, alsof het niets met de dienst van God te maken heeft. Maar het mag ook niet van onze kant, want we berokkenen onze ziel ontzaglijke schade, als we voor ons tijdelijke, natuurlijke leven zelf maar moeten zien, hoe we klaar komen. Als we alleen maar ten opzichte van onze eeuwige belangen een toevlucht zoeken bij God en al de moeite en al de zorgen van dit tijdelijk leven, alleen moeten dragen. Daarmee schaden we onze ziel en daarmee brengen ons menigmaal in grote duisternis omdat de Heere wil dat deze twee-eenheid nimmer zal verbroken worden en niet het een tegen het ander zal worden uitgespeeld.

Het is vaak zo, dat juist ook ons geestelijk leven, de groei en de bloei daarvan zo zeer nauw gebonden is, aan ons natuurlijk leven. Wellicht ten overvloede mag ik nog eens wijzen op al die voorbeelden, die ons in de schrift getekend staan, waar juist ook allerlei natuurlijke omstandigheden, zoals honger en oorlog, ziekte en ellende, middelen geweest zijn, waardoor duizenden en duizenden hun toevlucht bij de Heere mochten zoeken en ontferming bij God gevonden hebben voor tijd en eeuwigheid.

Het is de schrift tekort doen, wanneer wij ook al die gedeelten uit de Bijbel, voornamelijk uit de Psalmen, zomaar zondermeer betrekking doen hebben, alleen op het geestelijk leven. Ik heb daar zelf eens onderwijs in gehad, uit Psalm 116. Als u die Psalm met de kanttekening leest, dan zult u bemerken dat deze Psalm een veel bredere betekenis heeft, dan alleen maar een toevlucht voor Davids ziel, in de schuilplaats des Allerhoogsten. Dan ziet u, dat deze Psalm zoals al de Psalmen, ook te maken heeft met Davids natuurlijk leven, met de zorgen van alledag, met zijn vlucht voor Saul, in zijn doodsnoed, dat zijn leven eindigen zou en hij nooit zou komen tot de vervulling van Gods beloften. Dan krijgt zo'n Psalm ineens perspectief, ook voor ons dagelijks leven. Dan wordt de nood van David, in die concrete situatie, waar hij een schuilplaats moest zoeken voor de hittige vervolger, die hem najaagde, ook een heenwijzing in ons leven, waar we in angst en benauwdheid, door mensen ons aangedaan, geen toevlucht hebben; waardoor ook wij onze schuilplaats zoeken bij de Heere en de vertroosting van Zijn genade.

Zo zeg ik, plaatst ook dit gebod ons midden in de stroom van het dagelijks leven, en worden we geconfronteerd via dit gebod met alle maatschappelijke en sociale toestanden. Ja, juist ook in het leven van vandaag. Want het stoffelijke, dus het natuurlijk leven is niet minder dan het geestelijk leven. Dat is een twee-eenheid, door God gemaakt. Het stamt uit de schepping. De Heere heeft Adam koning gemaakt over de werken Zijner handen. En in die heerschappij over alles wat onder hem gesteld was, vervulde hij zijn hoge, heerlijke en maatschappelijke roeping, die hij ten opzichte van God gekregen had. Het is een dwaling uit de middeleeuwen, toen de waarheid verduisterd werd onder allerlei scholastische theorieën, dat het stoffelijke minder zou zijn

dan het geestelijke. En dat een geestelijke ver boven een leek zou staan.

En het lichaam eigenlijk maar een kerker was van de ziel. Het stamt af van de Griekse wereldbeschouwing. De heidenen hebben al gesproken van een lichaam, dat een kerker was van de ziel. Het echte leven, zou dan het leven van de ziel zijn, wanneer het eenmaal de kerker van het lichaam ontvloden was. Dat is een heidense gedachte. Het is niet bijbels en niet christelijk. Christus Jezus heeft zowel zijn bloed gestort tot verlossing van het lichaam, als van de ziel der Zijnen. Hij heeft Zijn gemeente gekocht naar ziel en lichaam. Hij heeft niet alleen in Zijn ziel geleden om zielen te bevrijden, maar Hij heeft ook grote smarten in Zijn lichaam geleden om daarmee ook aan Gods gerechtigheid te voldoen. Opdat ons lichaam, dat aan allerlei gevolgen der zonde onderworpen is, eenmaal van de smarten des doods bevrijd, in gemeenschap aan Zijn heerlijk lichaam, verenigd met onze ziel, als een bekwaam instrument, zou dienen om God te vereren.

Paulus heeft ervan gezegd, dat hij niet wenste ontkleed, maar overkleed te worden (2Kor. 5:4). Daarmee bedoelde hij, dat hij niet alleen God met zijn geest wenste groot te maken, maar hij verlangde ook naar de dag van Christus wederkomst, opdat hij ook het kleed van zijn lichaam wederom zou ontvangen, om dan met ziel en lichaam God te mogen verheerlijken in de tempel des Heeren. Ik versta de zorg van de oude en tegenwoordige vromen wel, wanneer ze worstelen met de zorgen, die we over het algemeen hebben voor het tijdelijke leven.

Want immers, door de zonde is er een disharmonie gekomen, een verbreking van het evenwicht, door onze scheiding met God, waardoor we het geestelijk licht missen, om de werkelijke waarde van het leven te zien. We zijn stofvergoders geworden en de weegschaal van ons leven is allang doodsgevaarlijk doorgeslagen, naar de kant van het stof. Daarom is het goed, dat we ook naar aanleiding van het achtste gebod, over de werkelijke waarde van het goed dezer wereld nadenken. Welke betekenis heeft God eraan gegeven en welke betekenis mogen wij daaraan hechten?

We zullen zien, dat er door de kinderen van deze wereld een geheel andere betekenis aan gegeven wordt, die, zo dat andere niet totaal geloochend wordt, ver het goed overheerst waar de Heere van heeft gezegd: Zoekt eerst het koninkrijk Gods en Zijn gerechtigheid.

Er zijn in het verleden twee geesten geweest, onder wiens nagedachtenis en onder wiens werk deze wereld nog gebukt gaat. Dat is de geest van Marx en de geest van Bismark. Ze hebben elkaar fel bestreden, maar hebben in wezen op hetzelfde aanbeeld geslagen. Marx leerde dat de geschiedenis der mensheid louter bestond uit stoffelijke vooruitgang, dat dus alle godsdienst maar compensatie was, voor gebrek aan brood. Vul de maag van de mens met brood, dan is er geen probleem meer wat zijn ziel betreft. Godsdienst moet dan, in het denken van Marx, het gebrek van brood goed maken. Godsdienst is een troostmiddel, een schijnheilig troostmiddel, om de arbeider te laten, zoals hij het noemt, in de slavenstand, de stand van de proletariër, die niets

heeft dan alleen zijn kroost. Daarvoor zegt hij, moet de godsdienst dienen. Hij kwam tot de uitspraak, dat de godsdienst opium is van het volk. De godsdienst maakt de mens zo, dat hij de situatie aanvaardt waarin hij leeft. De godsdienst richt de aandacht van de mens van het tijdelijke goed naar het eeuwige goed. Dat, zegt Marx, is de pest van onze maatschappij. Daarom: geef de mensen brood, dan zijn de mensen waar ze wezen willen, waar ze ten diepste hun geluk in vinden.

Bismark, een groot staatsman, heeft de heerlijkheid van de macht en van het bezit geprezen, en hij acht dat volk gelukkig, dat de macht heeft en beschikken kan over het goed van deze aarde. Daar moet verder alles aan ten onder gaan, aan macht en aan bezit. Dat was voor hem het ideale hier op de aarde. Deze mensen, Marx en Bismark hebben elkaar fel bestreden. Waren hun theorieën met hun dood nu ook maar verdwenen, maar ze hebben helaas een menigte van kinderen gekregen. Miljoenen en miljoenen volgen hun theorieën na. Ook ons Nederlandse volk wordt van hoog tot laag overspoeld door deze rode theorieën uit het communistische kamp. Weet u wat het benauwende is? Dat vroeger alleen de communist zo sprak, maar nu zelfs mensen, die zich theoloog noemen en in het kamp van deze mensen terecht gekomen zijn; die schier geen ander evangelie meer brengen, dan het sociale evangelie. Het evangelie van vrijheid, gelijkheid en broederschap.

De voortzetting van de Franse revolutie in een andere vorm. Het evangelie van brood en spelen, het waarachtig geluk en de liefde-beleving van Christus ten opzichte van elkaar, rondom een vette maaltijd. Laat dan het evangelie maar op de achtergrond. Men roept het uit, zelfs aan de hoge scholen van de zending, als u naar de heidenen gaat, spreek alsjeblijft niet over het exclusieve van het christendom. Laat daar de mensen alleen maar zien wat een christen is. En wat moet dan een christen zijn? Dan moet een christen een mens zijn, die de arme brood geeft, die de zieke geneest, die de discriminatie uit de wereld helpt. Kortom, een mens, die een paradijs op de aarde maakt.

Maar een christen mag bij zulk een leer, niet meer een mens zijn, die met de vinger wijst naar de wezenlijke nood van de mens, dat is, bekeert u tot God. Keert u af, van uw valse godsdiensten, van uw materialistische levensbeschouwing, verheft u uit het stof en weegt uw geld niet langer uit voor hetgeen geen brood is, en uw arbeid voor hetgeen niet verzadigen kan (Jes. 55:2). Komt tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt, en Ik, de Heere Jezus Christus, zal u rust geven (Matth. 11:28).

Tegenover deze theorieën staat het Woord van onze Heiland: Vergadert u geen schatten op de aarde, waar ze de mot en de roest verderft, waar de dieven doorgraven en stelen; maar vergadert u schatten in de hemel, waar noch mot noch roest verderft. Hoe hebben we te staan ten opzichte van het aardse goed? Bedoelt Jezus hier, in tegenstelling met Marx en zoveel anderen: bemoei je niet met de wereld? Laat de wereld voor wat het is, wees met brood en water tevreden en bemoei je niet met alles wat van beneden is? Zo hebben ook sommige stromingen in het verleden en in het heden het Woord van

Christus geïnterpreteerd, en Zijn woorden verkeerd uitgelegd, alsof de mens geen taak had op deze wereld.

Dat is altijd weer het gevaar, dat, als we van de ene zonde worden afgemaand, we de wijzer van de balans laten doorslaan naar de andere zijde. Zodat wanneer de Heere ons wijst om ons hart toch niet te hechten aan de dingen van de wereld, wij dan zouden doen, of die dingen helemaal geen betekenis hebben. Als God zegt: Zoek eerst het koninkrijk Gods en zijn gerechtigheid, dan zegt Hij niet, dat we niet moeten werken voor aardse goederen. Dan verloochent Hij daar niet, hetgeen Hij op een andere plaats zegt: De hand van de vlijtigen zal door de Heere gezegend worden.

Als Christus zegt: Vergadert u geen schatten op de aarde, dan bedoelt Hij hiermee niet te zeggen, dat de aarde ons koud moet laten en we ons van het goed dezer wereld niets zouden aantrekken, maar in verband met het andere, zegt Hij: Waar uw schat is, daar zal ook uw hart zijn. Hiermee bedoelt Christus vergadert niet zulke schatten en vergadert niet op zulk een wijze schatten, dat deze schatten uw hart zouden afhouden van het koninkrijk Gods. Het gaat er maar over, dat we het juiste evenwicht weer vinden, tussen natuurlijk en geestelijk leven, tussen de hemel en tussen de aarde, tussen ons tijdelijk leven en tussen ons geestelijk leven. Dat evenwicht is verloren gegaan.

Voor Adam was er geen scheiding tussen geestelijk leven en natuurlijk leven. Als Adam de hof bouwde en bewaarde, dan was dat allemaal geestelijke arbeid. Als hij zijn spa in de grond stak en als hij het zaad zaaide zo hij dat gedaan heeft, dan was dat voor hem gelijk alsof hij psalmen zong. Er was geen enkel onderscheid, er was volkomen evenwicht. Hij verheerlijkte God in de vruchten die hij plukte en die hij at. In de dieren die hij leidde, waar hij heerschappij over had. Hij was in alles een priester Gods, die heerschappij had over al het geschapene en daarin diende hij God. Door de zonde is de balans uit het evenwicht geslagen. Door de zonde hechten we van nature zulk een waarde aan hetgeen dat gezien wordt, dat we nauwelijks of geen oog meer hebben voor de wezenlijke en voor de eeuwige dingen.

Om tot herstelling hiervan te komen, is ons voor alles nodig, te weten, dat deze wereld van God is. De aarde is des Heeren, mitsgaders hare volheid. Haar goud, haar zilver, haar inkomsten, de schatten in de diepten van de zee en in de diepten van de aarde. Alles wat in de lucht en op de aarde en onder de aarde is. De aarde is des Heeren. Hij is uitdeler van de schatten van deze wereld.

Nu gaat het er maar over: zijn we rentmeesters van hetgeen God ons hier op de wereld geeft, zijn we er koning over, heersen we over het werk van onze handen? Staan de schatten, geld, goed, arbeid in onze dienst of staan wij in dienst van onze schatten, van het geld, van het stof, van de meningen van mensen? Dan zijn we van koningen slaven geworden. Zowel de mensen die het goed der wereld verachten als de mensen die slaaf geworden zijn van het goed dezer wereld, zij loochenen beiden de plaats, die God door genade weer

aan de mensen in deze wereld gegeven heeft.

Pas dan staan we weer in een rechte verhouding tot God, als we beseffen dat God ons op deze wereld stelde en naar Zijn welbehagen uit zijn schatten ons meedeelde, veel of weinig, waar God ons rentmeester over maakte. U herinnert zich nog wel de gelijkenis van de talenten: vijf talenten, twee talenten, een talent. God deelt ze uit. Het zijn Zijn talenten, opdat wij er mee handelen zouden. Het komt er op aan, wat we doen met Gods goed, met Gods geld, met de gaven die God ons geeft, de gaven van ons hoofd, van ons hart en van onze hand.

Zien we het als talenten van God, dan zal ons dat in de eerste plaats bewaren voor hoogmoed, dan zullen we met Gods geld niet smijten, maar dan zullen we ook Gods geld niet oppotten, zoals die dwaas deed, die de schatten van zijn heer in de aarde verborg. Dan zullen we beseffen: we hebben het van U gekregen en we geven het U weer. Zo moest Israël onder het Oude Testament bij het begin van elke oogst voor Gods aangezicht komen. Wanneer de eerste aren gegroeid waren, brachten ze op het paasfeest de eerste bundels voor het aangezicht van God en dan zeiden ze: Hier Heere, dat is een beweegoffer voor U, dat brengen we U van Uwe schatten, want de aarde is van de Heere, mitsgaders hare volheid. Wanneer de eerste rijpe aren waren afgemaaid en het eerste koren was gedorst, dan bakte men daarvan twee broden en men bracht ze voor het aangezicht van de Heere en men zei: Hier Heere, dat is voor U, we hebben het van U ontvangen. En in deze eerstelingen gaf men als het ware symbolisch de volle oogst aan God en ontving men die oogst uit de hand van God. Begrijpt u die symboliek? Daar ligt waarde in, ook voor ons leven. Als God ons arbeid geeft, als Hij ons verdienste geeft, als Hij ons het goed dezer wereld geeft, als Hij ons een functie, een betrekking, een ambt geeft in deze wereld, dan moeten we goed beseffen: dat is het uitdelen door God, van Gods goede gaven. En wee, de mens, die te lui is om met Gods gaven te arbeiden, u weet wat er dan gebeurt.

Nu is ook de vraag opgelost van de jongens die zeggen: 't Is zo'n donkere tijd en de toekomst des Heeren genaakt, zou ik nu nog wel gaan studeren? Zou dat nu nog wel zin hebben om je te bekwamen in deze maatschappij, om iets te kunnen betekenen in deze wereld? Ach, jongens en meisjes, niet die studie op zichzelf is werelds, maar je kan wel werelds bezig zijn in je studie, dat wel. Wanneer je leven uit het evenwicht is, wanneer het streven naar meer kennis, naar meer goed zodanig is, dat je ziel schade lijdt, dan zou ik zeggen: liever in een hutje op de heide. Liever een droge boterham, liever een gerecht van groenmoes, liever het allergeeringste en vrede met God, dan een huis vol schatten en eer en vrienden om als een verloren zoon je kostelijke tijd en Gods geld door te brengen in de dienst der wereld. Voelt u het knelpunt?

Het is een zaak van uw hart. Daar gaat het om. Twee jongens kunnen hetzelfde studeren, voor de een kan het een grote zonde zijn en voor de ander kan het een goddelijke roeping zijn. Het gaat er maar om, hoe je hart is gesteld ten opzichte van God. Wat beoogt u in het studeren of in het

vermeerderen van uw geld, van uw goed, in het uitbreiden van uw zaak, in het behalen van uw diploma's, in het verdienen van meer geld? Want het goed op zichzelf is een gave van God. Onder het Oude Testament was het een zichtbaar bewijs van Gods goedertierenheid. Als de Heere op een bijzondere wijze iemand wilde weldoen, dan breidde Hij zijn kudde uit, dan breidde Hij zijn huisgezin uit, dan gaf Hij hem volop tijdelijke zegeningen, opdat hij die zegeningen Gods zou kunnen aflezen uit de breedte van zijn bezit en uit de hoogte van zijn rijkdom.

Na Golgotha behoeft dat niet meer, wij mogen nu Gods vriendelijke gunst aflezen in die veel betere gaven, die God gegeven heeft tot verlossing van ons leven, naar ziel en lichaam beide. Dat wil niet zeggen dat nu onder het Nieuwe Testament het aardse goed zijn waarde verloren heeft. Het gaat er maar om, hoe we staan tegenover dat goed. En nu kunnen we ook begrijpen wat de Heere bedoelt, als Hij in dit gebod ons voorhoudt, dat, als we stelen en roven, de overheid dat straft. Maar ook al die diefstal en al die boze stukken en aanslagen waarmee we denken ons naaste goed aan ons te brengen, hetzij met geweld, met een schijn van recht, met vals gewicht, el, maat, waar, munt, woeker.

Tegenwoordig wordt dat ook door de overheid gestraft. Vroeger was dat niet zo. Tegenwoordig zijn gewichten en weegschalen en maten allemaal geijkt. Die dragen een overheids-stempel, die dragen een rijkskeur. Dan mag men ze pas gebruiken in de handel. In die dagen was dat nog niet zo. Dus ook deze dingen vallen onder wat de overheid straft tegenwoordig. Al zouden er nog genoeg dingen overblijven waar de overheid geen controle op uitoefent, dan worden ze toch allen in dit gebod besloten.

Er staat: of door enig middel van God verboden, het goed dat God aan onze naaste gegeven heeft, ons wederrechtelijk toe-eigenen. Dat is hetgeen wat God verbiedt, hier in dit gebod en het gebod van God is zeer wijd. Dan gaat dat gebod van God over ons ganse leven. Er worden hier in zonderheid drie dingen genoemd. In de eerste plaats het bandeloos jagen naar bezit. Daar heb ik straks al wat van gezegd, wanneer de balans uit het evenwicht gaat. Wanneer we ten koste van de roepstem om te komen tot de bruiloft onze akker gaan beproeven of de vijf juk ossen gaan beproeven of feesthouden met de door ons getrouwde vrouw. Dan zegt de Heere: Wee de mens, die de nodiging van de bruiloft versmaadt om zijn akker, om zijn ossen, om zijn huwelijk. Ik zeg het nog eens: het is mij niet gegeven, de grens in uw leven te trekken, maar dit weet ik wel, als het Woord des Heeren waarheid krijgt in uw leven en als ge uw verhouding tot God ziet, dat ge uzelf ook leert kennen als een slaaf van het stof en dat er ontzaglijk veel in ons leven is, dat we in het verborgen of in het openbaar in de plaats stellen van God. En dat de meeste tijd die God ons gegeven heeft als een genadetijd, door ons besteed wordt om gieriglijk te jagen naar het goed, naar meer goed, soms naar het goed dat God aan een ander gegeven heeft. Dat is de overtreding van het achtste gebod. Dat is zonde tegen God.

Dan is er ook ten tweede, in dit gebod een zwaard gewet, tegen het verkeerd bezitten van dit goed. Want ook die mens is een dief, die het goed dat God hem rechtens gegeven heeft, uit zijn zaak, door zijn arbeid, uit rente, door een erfenis, dus alles wat hij op een wettige wijze verkregen heeft, niet als een rentmeester beheert. Zo iemand is een dief van Gods goed, en zal als een dief worden buiten geworpen. Die dit goed als een gierigaard bewaakt en bewaart en elk jaar met blijdschap zijn goed ziet vermeederen, en aan de dienst van God niet denkt, en aan zijn arme naaste maar een grijpstuiver achterlaat, zelf aast en giert naar meer, naar steeds meer, terwijl hij altijd weer opnieuw ervaart, dat waar zijn goed vermeerdert ook diegenen vermeederen die het eten. En naarmate zijn goed vermeert, vermeert ook zijn smart en wordt zijn zorg vermenigvuldigd. Ook dit zijn dieven, al hebben ze nog nooit een cent van iemand wederrechtelijk weggehaald. God heeft onder het Oude Testament zijn volk geboden, van bepaalde dingen gedurig de tienden te brengen, voor het aangezicht van God. Ach, niet omdat God zulke tienden nodig had, want van Hem is het goud en het zilver en het vee op duizend bergen. Maar wel opdat Israël in die tienden en de eerstelingen van hun vee en van hun oogst voor de Heere zouden afzonderen. Opdat zij beseffen zouden, de aarde is van de Heere mitsgaders hare volheid. O, denken we daar ook aan, als de rondgang komt voor de diaconie en voor de kerk? Laat het niet een vergeten kwartje of desnoods een vergeten gulden zijn, die u meebrengt naar de kerk. Laat het een gave zijn, laat het een eersteling van uw gaven zijn. Zoals God onder het Oude Testament de eerstelingen van de oogst en de eerstelingen van de dieren liet brengen voor Zijn aangezicht. Laat het zo ook de eersteling van uw inkomsten zijn, die ge voor God brengt. Want vergeet het niet, de aarde is van de Heere. Hoe soms de ene zwoegt en slaaft, God geeft het Zijn beminde als in de slaaf.

De vreze des Heeren maakt rijk en Hij voegt er geen smart bij. Als we ons bezit vermeederen, vermeederen we ook de smart, maar als de vreze Gods in ons hart vermeerdert, dan wordt niet de smart, maar de vrede vermeerdert. Dan zien we het, dat we het uit de hand van God gekregen hebben.

Ten derde, ook een smijter is een dief. Iemand die eigenmachtig geld uitgeeft, die doet alsof zijn geld van hemzelf is. Die links en rechts rondstrooit, ten diepste ook weer om zichzelf te behagen, om zichzelf een naam te maken. Ook zo iemand, hoewel hij mild smijt met geld en goed, is voor Gods aangezicht een dief. Hij steelt het goed waar God hem rentmeester van gemaakt heeft en hij werpt het weg, als onnut zijnde. Hij erkent de gave niet, die God hem gegeven heeft.

Dieven op allerlei gebied worden hier veroordeeld, niet alleen de mensen die volop hebben, maar ook de mensen die van een karig loontje moeten rondkomen. Hier worden genoemd, de loondieven, de overheden, de bazen, de opdrachtgevers, de werkgevers die dikke winsten maken en zich de zorgen van hun personeel nauwelijks aantrekken, die zeggen: CAO is CAO. Al heb je dan nog zoveel bijzondere omstandigheden, 'k heb er niets mee te maken.

We hebben samen een contract, jij werkt bij mij en ik geef je het geld van het contract, punt uit. Zo wil God niet dat we met onze dienstknechten zullen handelen. Hij wil dat we aan hen verbonden zullen zijn en samen aan Christus en dat we ze zullen erkennen als onze broeders in Christus. En zijn ze dat niet, dat we dan toch die vijanden, die het evangelie van Christus niet kennen zouden weldoen om Christus' wil.

't Kan best zijn, dat u altijd stipt uw mensen het loon uitbetaald hebt, naar de lijst die ge in de hand hebt en dat ge toch voor God een dief zijt. Omgekeerd spreekt dit gebod ook tegen de dagdieven, die wel altijd weten waar ze recht op hebben en die ook zelf met het boekje van hun rechten voor het aangezicht van hun baas komen, maar die zodra de baas zijn rug gekeerd heeft, de uren doorbrengen in luiheid. Soms onder een schijn van vroomheid, stelen ze elke dag uren. Dan denk ik ook nog aan het stelen, wat vandaag onder hoog en laag in zwang gekomen is, via alle mogelijkheden die de sociale wetten bieden, waar mensen veinzen ziek te zijn, en dagen, weken, soms maandenlang, van de gemeenschap leven. Ook dat zijn dieven. Zulk een geld is gestolen geld, waar God Zijn zegen aan onthouden zal. Al dat misbruik, dat gemaakt wordt van die wetten, die gemaakt zijn om de armen en de nooddriftigen van leeftocht te voorzien. Alle slinkse wegen die ge bewandelt om het goed van de naaste, en het goed van de overheid naar zichzelf te trekken.

O, het ware te wensen, dat de gemeente van Christus ook vandaag daarin niet vooring en dat we aan die ellendige mammondienst niet meededen, want het is werkelijk een pest in onze maatschappij. Vroeger is er reeds met kracht gewaarschuwd tegen de voortzetting van al die sociale wetten, die ten diepste bij het volk de verantwoordelijkheid en de werkelijkheidszin van het leven en van de arbeid ondermijnen en die zulk een last dreigen te worden, dat ze noch door ons, noch door onze kinderen te dragen zijn.

O, zeg niet: ja, maar, ze doen het toch allemaal? Als ze allemaal in de hel vallen, moet u dan ook in de hel vallen? Als ze zich allemaal schuldig maken en zich de toorn Gods op de hals halen, moet gij u ook de toorn op de hals halen? Moet ge niet anders zijn, omdat ge van Christus zijt? Moet ge ook hierin niet een voorbeeld geven in ijver, en werklust? Toon het, dat ge uw arbeid zo getrouw begeert te doen als de engelen in de hemel. Maak geen misbruik van sociale misstanden, zoals vroeger de bazen vaak misbruik maakten van de armoe waarin de arbeiders leefden. Ook dat was ten hemel schreiend.

Maar laat dan nu de macht die de arbeider heeft, niet wederom de wraak oproepen van God in de hemel. Want geloof het, God kan in een ogenblik onze welvaartsstaat veranderen. Er zijn meer tijden geweest dat een volk van de ene week op de andere week in de ellende stortte. Wanneer door machtige inflaties de waarde van het geld niet meer vastgehouden kan worden, dan kunnen er in een ogenblik catastrofale omstandigheden optreden, waarin een volk dat rijk leeft, tot diepe armoe vervalt.

Want, zowel als God de arme uit de drek verhoogt en als prinsen doet zitten, zegt de wijze man, dat hij ook koningen gezien heeft te voet, terwijl knechten op het paard reden. Zo kan het ook met ons gaan, zo kan het ook met volkeren gaan en geloof het, ze zullen niet straffeloos de Heere tergen. Uit de geschiedenis der wereld is het bekend dat er volken geweest zijn die in rijkdom en in weelde zich konden baden, maar die in het voortgaan op de wegen der zonden zich het oordeel Gods op de hals gehaald hebben en vervallen zijn tot grote en diepe armoede.

Zingen wij eerst nog van Psalm 146 vers 5.

Dat is dus wat God verbiedt. God gebiedt ook in dit gebod wat wij met onze goederen en ten opzichte van onze goederen zullen doen. Het is niet genoeg als ik met mijn loontje eerlijk tracht te leven voor God. Als ik kerk en diaconie trouw onderhoud, als ik mijn naaste, dichtbij of ver weg, zo af en toe wat toestop van mijn niet al te groot salaris. Daarmee heb ik de wet des Heeren niet voldaan, want daar staat, dat ik mijns naasten nut waar ik kan en mag bevordere, met hem alzo handele als ik wilde dat men met mij handelde, daarenboven ook dat ik trouwelijk arbeide opdat ik de nooddriftige helpen moge.

Dus leven met de naaste, zoals ik begeerde dat hij ten opzichte van mij zich gedragen zou. Dan weet ieder wel, in welke omstandigheid hij zich ook bevindt, wat hij graag zou willen, dat hem door een ander geschieden zou. Nu, laten we daaraan denken: als we bezitters geworden zijn, als het goed ons toestroomt, hoe dat we met onze medemens in onze maatschappij te leven hebben. Ook als we in omstandigheden komen dat het in onze macht is, om onze naaste te benadelen, om ten koste van hem onszelf te verrijken, laat ons dan bedenken, wat ik onder zulke omstandigheden zou willen, dat men mij deed. Laat dat de maatstaf zijn en laat die maatstaf genormeerd zijn aan het Woord van God.

Ook waar we kunnen, maar niet mogen, dat is ook mogelijk. Het zou kunnen zijn, dat je je naaste een voordeeltje toe kon spelen, maar dat het aan de andere zijde zonde was, omdat je ergens knoeien moest. Dan kan het wel, maar dan mag het niet. 't Moet gereguleerd zijn naar de wet van God. Overal, te allen tijde. Mijn naaste, dat is niet alleen mijn vriend, die ik zo goed mag. Wie is mijn naaste, heeft een farizeër aan Jezus gevraagd en toen heeft Jezus met een voorbeeld duidelijk gemaakt wie onze naaste is. Dat kan zelfs onze vijand zijn. Dat kan die man zijn, die zelfs op ons werk ons altijd de voet dwars zet, met wie we altijd overhoop liggen, omdat hij ons niet mag, ook die is onze naaste.

Spreekt het Woord van God niet ergens van kolen vuurs op zijn hoofd hopen? En als u zegt: dat kan ik niet, dan eindig ik deze zondagsafdeling met de verklaring: het moet, want God wil het. God wil, dat ge dit offer zult brengen en dan sluit ik aan bij hetgeen ik eerder gezegd heb: God vraagt altijd hetgeen

we niet kunnen, opdat we smeken zouden: geef dan wat Gij gebiedt en gebiedt dan hetgeen Ge wilt en Ge zult niet tevergeefs gebieden. Met andere woorden: dat Gods gebod dan ons gebed moge worden.

En als u dan nog zegt: waar moet ik de kracht vandaan halen, om mijn vriend, laat staan mijn vijand wel te doen? Dan zeg ik: bedenk dan het woord van Paulus; Gij zijt duur gekocht. Gekocht niet met vergankelijke dingen, goud of zilver. Gij weet welke prijs het God gekost heeft om zondaren los te maken uit het stof, hen te maken tot burgers van het hemelse koninkrijk. Gij weet wat Christus vaarwel gezegd heeft, wat Hij vrijwillig heeft afgelegd. Gij weet dat Hij getuigd heeft van Zichzelf: De vossen hebben holen en de vogelen des hemels hebben nesten, maar de Zoon des mensen heeft niet waarop Hij het hoofd kan neerleggen. Als u Hem dan ziet: hongerig en dorstig. Als u Hem dan ziet zonder klederen, naakt aan het kruis en u bedenkt: het was alles om mijn zonden, om mijn stofvergoding, omdat ik God verliet en het stof verkoos, omdat ik voor de sneeuw van de Libanon het stof der aarde heb ingezogen, dan heeft God niet alleen uw ziel maar dan heeft Hij ook uw hoofd, dan heeft Hij ook uw hart, en uw hand.

Dan zult ge met de talenten, die God u gegeven heeft, vrolijk en welgemoed de paar laatste dagen, die God u in deze wereld geeft, doorbrengen en met blijdschap handelen, verwachtende de wederkomst van Hem, Die straks u tot verantwoording roepen zal, wanneer Hij wederkomen zal van Zijn reis en Hij u ontvangen zal in Zijn huis. Wat zal het dan tot een ongekende blijdschap, tot een hartelijke vreugde zijn, als ge voor Hem staan moogt, zeggende: zie hier Heere, U gaf me vijf talenten, U gaf me twee talenten, U gaf me één talent en bij dat ene heb ik er een gewonnen, voor U. Dan zal Jezus zeggen: Wel gij goede en getrouwe dienstknecht, Ik was hongerig en gij hebt Mij te eten gegeven, Ik was dorstig en ge hebt Mij te drinken gegeven, Ik was in de gevangenis en gij hebt Mij bezocht. Ik was krank en gij zijt tot Mij gekomen. Hoewel we het altijd en allemaal zullen moeten zeggen: Waar Heere? Waar hebben we U gediend zoals Ge het waardig was? Dan zal Hij zeggen; Voor zoveel ge dit aan de minste, aan de armste uit uw woonplaats, uit Indië, uit Afrika of uit Azië gedaan hebt, zoveel hebt ge het aan Mij gedaan. Gaat in, in de vreugde uws Heeren. Amen.

This document was created with Win2PDF available at <http://www.daneprairie.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.